

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1521. usque ad annum 1525

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1769

VD18 90118472

§. 73. Joannis Reichlini obitus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66495](#)

Sæcul. XVI.
A.C. 1521.

§. LXXIII.

Joannis Reichlini obitus.

Paul. Jov. in Elog. c. 143. *Dupin. Bibl. Script. t. 14.* *Sæc. XVI. p. 3.* *Melchior Adam de vit. Philosoph. Germ.* *Eodem* hoc anno Joannes Reuchlinus, de quo jam alibi mentionem fecimus, die tertia Julii Stutgardiae rebus humana-
nis valedixit, annos natus sexaginta se-
ptem. Is altercationum, quas cum Do-
minicanis habebat, pertæsus, primo
Ingolstadium sese recepit, ubi procuran-
tibus ejus amicis ducentorum aureorum
pensionem obtinuit, ea lege, ut Græ-
cam ac Hebraicam linguam publice do-
ceret. Ipsimet Fratres Prædicatores vi-
rum a se tamdiu injuste vexatum dolen-
tes, concordiam cum eo inire, ac litis
expensas solvere statuebant, quo circa
ejdem offerebant, se a Romana Curia
literas impetraturos, quibus a Censuris
absolveretur, quas tamen licet in eum
vibratas haud promeritus fuisset, proin-
nec liberatione indiguisse. Ast prius-
quam Dominicani promissum exequi po-
terant, peste urbem Ingolstadiensem de-
populante Reuchlinus Tubingam se con-
tulit, ubi Græcum idioma tradere roga-
batur: exiguo tamen tempore illius scho-
lares suo Magistro potiebantur; quippe
affiduis studiis exhaustus, ac litium,
quæ identidem in eum movebantur, fa-
stadio consumptus, icterico morbo cor-
reptus

reptus est. Quamprimum nullum malo ^{secul. XVI.} remedium suppeteret senferat, Stutgar- ^{A.C. 1521.} diam transferri petiit, ubi etiam e vivis excessit, ut mox memoravimus. Is quamvis toto vitæ suæ tempore variis adver-
sæ fortunæ procellis jactaretur, nihilo minus plurimos libros elucubravit; nam ex Græco in Latinum transtulit Eusebii libros de vita Constantini Magni, nec non varias quæstiones, quæ Divo Athanasio adscribuntur. Composuit etiam o-
pus *de verbo mirifico*, quod exhibit par-
titum in tres libros Dialogum inter Phi-
losophum, quem Sidonium appellat, &
inter Christianum nomine Capnionem.
Horum primus exponit, quicquid selec-
tius, ac illustrius Paganorum Philosophia
subministrat, alter vero mysteria in he-
braicis nominibus & præcipue in Dei no-
mine recondita detegit; tertius denique
inducitur, ut utriusque principia ado-
ptans Christianam Religionem compro-
bet: Præterea alium concinnavit librum
de arte Cabalistica, itidem in tres par-
tes divisum, ubi discursus habetur in-
ter Judæum, Mahometanum, & Phi-
losophum Pythagoricum. Ferunt illum,
ut adversarios suos ludibrio exponeret,
vulgasse epistolas, quas inscripsit, *lite-
ras obscurorum Virorum:* in his Scolasti-
corum stylum ideo studiose imitatus est,
ut hosce Theologos ab aliis deridendos

Sæcul. XVI. proponeret: incertum tamen est, utrum
A.C. 1521. hæ literæ a Reuchlini calamo profluerint, quas nonnulli Henrico Huttenio adscribunt, ceterum hoc opus nūgis jocisque plenissimum est, unde tantopere Monachorum indignationem provocavit, ut illud ad librorum prohibitorum Indicem rejici procurarent: Erasmus etiam hunc scribendi modum reprobavit: id vero, si Reuchlini est, postremum, quod composuit, opus fuisse, dici potest. Reuchlini Adversarii illum Lutheri caussæ implicare conabantur, ipse vero in cunctis hisce, quæ Ecclesiam turbabant, altercationibus nullam partem habere voluit.

*Steidam in
Comm. l. 3.
p. 86.*

Id extra omnem controversiam positum est, quod Reuchlinus sui ævi doctissimis merito accensendus sit: firmata men caret ratione, quod inter Christianos primus fuerit, qui sese Hæbraeorum librorum studiis impenderit; jam enim Sæculo decimo tertio Raymundus Martinus ex ordine S. Dominici vir doctrina insignis Talmudum, aliasque ejusmodi generis libros singulari studio pervolvit, librosque hæbraico sermone conscriptos edidit. Scripsit quoque Reuchlinus plurimos libros de eloquentia, nec eo tempore præter ipsum Germania alium habebat, quem Italiæ Doctori-

ctoribus opponere potuisset, quibus in Saccul. XVI.
sermonis elegantia nullo pacto cedebat, A.C. 1521.
longeque in doctrinæ eminentia eos su-
perabat. Variis temporibus ejusdem li-
bri Tubingæ, Francofordiæ & alibi ty-
pis vulgati prodierunt.

§. LXXIV.

Solimanus Turcarum Imperator.

Interea non pauci Principes faventibus
publicis scissionibus Imperii sui fines
extendere nitebantur, quod consilium, ut
ipsem quoque Solimanus Turcarum Im-
perator Selimi filius prospere exequere-
tur, non parum adjuvit bellum Carolum
inter & Franciscum jamjam inchoatum:
cum enim novus hic Imperator Seditio-
nem in Syria conflatam sedasset, & Ga-
zellæ Gubernatorem rebellium caput
neci dedisset, ipse non modo Imperii,
sed & grandium, quæ ejus Pater fabri-
caverat, consiliorum hæres cum poten-
tissimo exercitu Hungariam invasit.

§. LXXV.

Belgradum a Solimano expugnatum.

Igitur cum prosper armorum successus Isthuanf. l. 7.
Solimani fortitudinem atque audaciam Leuncl. l. 8.
acueret, hoc anno in Mense Septembri Dubrav.
Albam Græcam, seu Belgradum cin- l. 33.

I S xit,